

Factsheet 3 - Resultaten Prestatie Indicatoren Ondervoeding voor ziekenhuizen 2016

Adequate eiwitname op de vierde opnamedag - Volwassenen

Sinds 2006 wordt er in de Nederlandse ziekenhuizen gescreend op ondervoeding. Tijdige herkenning en behandeling is onderdeel van de basisset van prestatie indicatoren van de Inspectie voor de Gezondheidszorg voor alle verpleegafdelingen en de preoperatieve en geriatrie polikliniek.¹

De resultaten van de prestatie indicatoren worden gepubliceerd op www.ziekenhuizen transparant.nl. Daarnaast publiceert de Inspectie voor de Gezondheidszorg elk jaar “[Het resultaat telt](#)”. De resultaten van 2016 zijn verwerkt in vijf fact sheets (1 - screening ondervoeding kinderen, 2 - energie en eiwitname van ondervoede kinderen gedurende opname, 3 - eiwitname van ondervoede volwassen patiënten gedurende opname, 4 - screening op ondervoeding op de polikliniek preoperatief verpleegkundig onderzoek en 5 - screening op ondervoeding op de polikliniek geriatrie). Deze fact sheet geeft een overzicht van de resultaten van de prestatie indicatoren “behandeling ondervoeding”.

De vraagstelling van deze indicator luidt:

Bij alle ondervoede patiënten voert u een continue meting uit. U bepaalt op de vijfde opnamedag de eiwitname van de vierde opnamedag. Met deze informatie wordt inzichtelijk of de voedingsbehandeling van ondervoede patiënten tijdig en adequaat wordt uitgevoerd.

Een adequate eiwitname is gedefinieerd als 1,2 tot 1,5 gram per kg lichaamsgewicht (Bij BMI>30 wordt het gewicht bij BMI 27 in de formule gebruikt). Onder een continue meting verstaat de inspectie dat u de mate van adequate eiwit name van alle bij opname ondervoede volwassen meet.

Ziekenhuizen:

In totaal hebben 79 van de 94 Nederlandse ziekenhuizen gegevens aangeleverd. Zeven specialistische ziekenhuizen zijn geëxcludeerd (oogziekenhuis, radiotherapeutisch centrum, borstkankercentrum, dialysekliek). Acht ziekenhuizen (AMC Amsterdam, Ziekenhuis Gelderse Vallei (Ede), Ziekenhuis Amstelland (Amstelveen), Spijkenisse Medisch Centrum, Sint Maartenskliniek en Woerden, Nijmegen en Boxmeer en Ziekenhuisgroep Twente) hebben geen gegevens aangeleverd.

Alle 79 ziekenhuizen die gegevens hebben aangeleverd hebben ingevuld dat de intake van de ondervoede patiënten op dag vier continu is verzameld. Dit was niet terug te zien in het gerapporteerde aantal patiënten. De 18 ziekenhuizen die gerapporteerd hebben dat minder dan 300

---

¹ <http://www.stuurgroepondervoeding.nl/toolkits/prestatie-indicator-ondervoeding-voor-ziekenhuizen>

patiënten meer dan vijf dagen opgenomen is geweest, zijn in deze analyse behandeld als een steekproefmeting.

Resultaten van de ziekenhuizen met een continue meting (n=61):

Gemiddeld kreeg 45,6% van de ondervoede patiënten op de vierde dag voldoende eiwit. De standaardafwijking was 16,8 en het minimum was 11% (Alrijne ziekenhuis) en het maximum 87% (Flevoziekenhuis). Het gewogen gemiddelde over n= 50.386 ondervoede patiënten was 44,8%

Tabel 1 – Het percentage ondervoede patiënten met een adequate eiwitinname op de vierde opnamedag, continu gemeten

Ziekenhuis	Teller: aantal ondervoede volwassen patiënten met voldoende eiwit inname	Noemer: aantal ondervoede volwassen patiënten op de 5 ^e dag	Percentage ondervoede patiënten met voldoende eiwit
Alrijne Ziekenhuis (Leiderdorp en Leiden)	99	927	11
VUmc (Amsterdam)	104	556	19
Laurentius Ziekenhuis (Roermond)	140	676	21
Erasmus MC (Rotterdam)	270	1232	22
VieCuri (Venlo en Venray)	232	948	24
Ziekenhuis De Tjongerschans (Heerenveen)	79	314	25
Zuwe Hofpoort Ziekenhuis (Woerden)	77	303	25
Catharina Ziekenhuis (Eindhoven)	331	1281	26
Amphia Ziekenhuis (Breda)	212	816	26
Antonius Ziekenhuis (Sneek)	184	689	27
MCL (Leeuwarden)	362	1294	28
Groene Hart Ziekenhuis (Gouda)	348	1111	31
Tergooi (Blaricum en Hilversum)	224	712	31
Zuyderland Medisch Centrum (Sittard-Geleen, Heerlen, Brunssum en Kerkrade)	761	2404	32
Radboudumc (Nijmegen)	219	687	32
Treant Zorggroep, locatie Refaja Ziekenhuis (Stadskanaal)	127	397	32
OLVG (Amsterdam)	423	1291	33

ZorgSaam Zeeuws-Vlaanderen (Terneuzen)	140	425	33
St. Antonius Ziekenhuis (Nieuwegein)	313	931	34
Rode Kruis Ziekenhuis (Beverwijk)	142	411	35
Diakonessenhuis (Utrecht en Zeist)	381	1087	35
Deventer Ziekenhuis (Deventer)	257	719	36
MC Groep (Lelystad, Dronten en Emmeloord)	136	368	37
HMC (Den Haag)	648	1712	38
Isala (Zwolle)	674	1735	39
St. Anna Ziekenhuis (Geldrop)	123	304	40
Treant Zorggroep, locatie Scheper Ziekenhuis (Emmen)	350	853	41
MC Slotervaart (Amsterdam)	168	401	42
Maasstad Ziekenhuis (Rotterdam)	222	524	42
Rijnstate (Arnhem, Velp en Zevenaar)	356	827	43
UMCG (Groningen)	301	662	45
Ziekenhuis Nij Smellinghe (Drachten)	218	476	46
St. Jans Gasthuis (Weert)	223	484	46
Slingeland Ziekenhuis (Doetinchem)	172	340	51
Reinier de Graaf Groep (Delft en Voorburg)	391	771	51
Ziekenhuis St. Jansdal (Harderwijk)	216	424	51
Medisch Spectrum Twente (Enschede)	895	1723	52
Streekziekenhuis Koningin Beatrix (Winterswijk)	197	379	52
Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis (Nijmegen)	640	1212	53
BovenIJ ziekenhuis (Amsterdam)	203	383	53
Sint Franciscus Vlietland Groep, locatie Vlietland Ziekenhuis (Schiedam)	376	692	54
UMC Utrecht (Utrecht)	624	1144	55
Westfriesgasthuis (Hoorn)	361	661	55
Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (Tilburg)	770	1355	57
Zaans Medisch Centrum (Zaandam)	283	496	57

Bernhoven (Uden)	346	605	57
Maasziekenhuis Pantein (Boxmeer)	210	367	57
Máxima Medisch Centrum (Eindhoven en Veldhoven)	536	915	59
LUMC (Leiden)	300	510	59
Albert Schweitzer Ziekenhuis (Dordrecht)	803	1361	59
Martini Ziekenhuis (Groningen)	348	580	60
Admiraal De Ruyter Ziekenhuis (Goes en Vlissingen)	723	1185	61
Gelre Ziekenhuizen (Apeldoorn en Zutphen)	1790	2896	62
Elkerliek Ziekenhuis (Helmond en Deurne)	476	765	62
Ommelander Ziekenhuis Groep (Delfzijl en Winschoten)	312	488	64
Wilhelmina Ziekenhuis (Assen)	236	328	72
RIVAS Zorggroep, Beatrixziekenhuis (Gorinchem)	286	393	73
Sint Franciscus Vlietland Groep, locatie Sint Franciscus Gasthuis (Rotterdam)	709	943	75
Ziekenhuis Rivierenland (Tiel)	367	482	76
Ikazia Ziekenhuis (Rotterdam)	790	965	82
Flevoziekenhuis (Almere)	405	466	87

Resultaten van de ziekenhuizen met een dwarsdoorsnede meting (n=18):

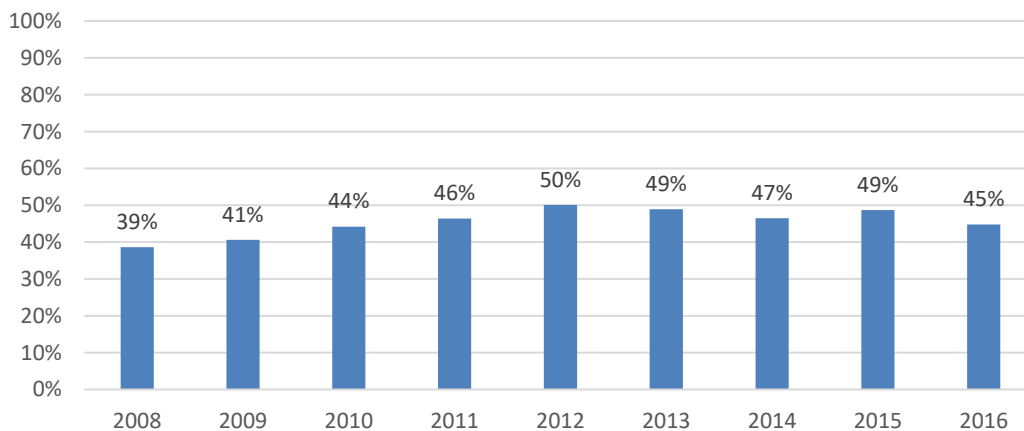
Gemiddelde at 51,7% van de ondervoede patiënten op de vierde dag voldoende eiwit. De standaardafwijking was 19,8% en het minimum was 23% (Jeroen Bosch ziekenhuis) en het maximum 89% (Ijsselland ziekenhuis). In tabel 2 is te zien dat de steekproefgroottes veel te klein zijn om conclusies te kunnen trekken (kolom met teller en noemer van het percentage ondervoede patiënten met voldoende eiwit op dag 4).

Tabel 2 – Het percentage ondervoede patiënten met een adequate eiwitinname op de vierde opnamedag, in steekproeven gemeten

Ziekenhuis	Teller: aantal ondervoede volwassen patiënten met	Noemer: aantal ondervoede volwassen	Percentage ondervoede patiënten met
------------	---	-------------------------------------	-------------------------------------

	voldoende eiwit inname	patiënten op de 5 ^e dag	voldoende eiwit
Jeroen Bosch Ziekenhuis ('s-Hertogenbosch)	52	227	23
Spaarne Gasthuis (Haarlem en Hoofddorp)	63	250	25
Bravis ziekenhuis (Bergen op Zoom en Roosendaal)	89	294	30
Treant Zorggroep, locatie Ziekenhuis Bethesda (Hoogeveen)	81	259	31
Isala Diaconessenhuis (Meppel)	112	280	40
Van Weel-Bethesda Ziekenhuis (Dirksland)	90	223	40
Antoni van Leeuwenhoek (Amsterdam)	26	56	46
Waterlandziekenhuis (Purmerend)	42	89	47
Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar (Alkmaar)	93	191	49
HagaZiekenhuis (Den Haag)	115	235	49
Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Den Helder (Den Helder)	53	106	50
Röpke-Zweers Ziekenhuis Saxenburgh Groep (Hardenberg)	123	238	52
Het LangeLand Ziekenhuis (Zoetermeer)	119	226	53
Havenziekenhuis (Rotterdam)	88	128	69
Universitair Longcentrum Dekkerswald (Groesbeek)	63	86	73
Maastricht UMC+ (Maastricht)	60	75	80
Meander Medisch Centrum (Amersfoort)	15	18	83
IJsselland Ziekenhuis (Capelle aan den IJssel)	96	108	89

Percentage patiënten met een adequate eiwitname op dag 4

Beschouwing van de resultaten

Deze prestatie indicator is sinds 2008 onderdeel van de basisset voor ziekenhuizen. In de afgelopen acht jaar varieert het percentage ondervoede patiënten dat op de vierde opnamedag adequaat gevoed wordt van gemiddeld 39% in 2008 tot 50% in 2012. De laatste jaren daalt het gemiddelde en raken we steeds verder verwijderd van de gestelde norm van 60%.

Slechts 11 van de 61 ziekenhuizen (18%) die de meting continu hebben uitgevoerd halen de norm van 60%. Deze norm blijkt elk jaar ambitieus maar haalbaar.

Blijvende aandacht van alle ziekenhuizen, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Stuurgroep Ondervoeding moet ertoe leiden dat alle Nederlandse ziekenhuizen continu screenen en meer ondervoede patiënten goed voeden. De resultaten van het Martini Ziekenhuis (Groningen), Admiraal De Ruyter Ziekenhuis (Goes en Vlissingen), Gelre Ziekenhuizen (Apeldoorn en Zutphen), Elkerliek Ziekenhuis (Helmond en Deurne), Ommelander Ziekenhuis Groep (Delfzijl en Winschoten), Wilhelmina Ziekenhuis (Assen), RIVAS Zorggroep, Beatrixziekenhuis (Gorinchem), Sint Franciscus Vlietland Groep, locatie Sint Franciscus Gasthuis (Rotterdam), Ziekenhuis Rivierenland (Tiel), Ikazia Ziekenhuis (Rotterdam), Flevoziekenhuis (Almere) laten zien dat het kan. Blijvende structurele aandacht, regelmatig overleg en continue evaluatie en bijsturing zijn hierin de sleutels naar succes.